



Pighvarrer og skrubber opfører sig forskelligt i Roskilde Fjord

Schiønning, Mette K.; Svendsen, Jon C.

Publication date:
2022

Document Version
Også kaldet Forlagets PDF

[Link back to DTU Orbit](#)

Citation (APA):
Schiønning, M. K., & Svendsen, J. C. (2022). Pighvarrer og skrubber opfører sig forskelligt i Roskilde Fjord. DTU Aqua.

General rights

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.



Pighvarrer og skrubber opfører sig forskelligt i Roskilde Fjord

Undersøgelser foretaget af lokale fiskere og DTU Aqua tyder på, at pighvarrer og skrubber i Roskilde Fjord foretager forskellige gydevandringer.

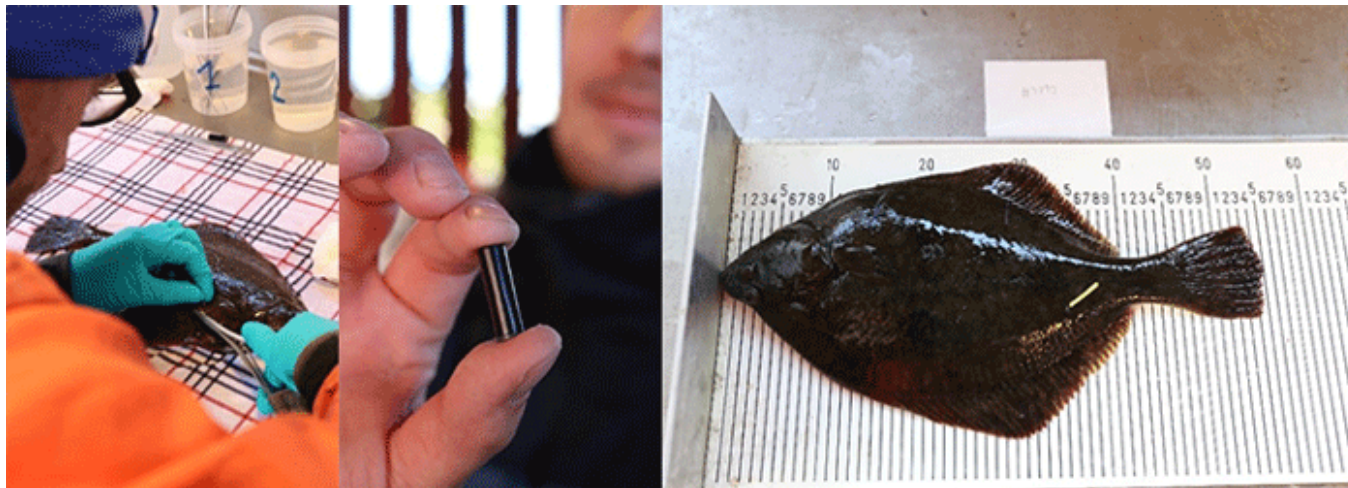
I 2017 og 2018 blev pighvarrer og skrubber i Roskilde Fjord mærket med transmittere for at undersøge gydevandringer og gydeområder (se billedet længere nede på siden). Nu har DTU Aqua udgivet resultater fra undersøgelseerne i en forskningsartikel.

Resultaterne tyder på, at skrubber og pighvarrer i Roskilde Fjord foretager vidt forskellige gydevandringer. De fleste pighvarrer bliver i Roskilde Fjord – oftest i den sydlige del – i gydeperioden, mens mange skrubber trækker væk fra deres levesteder i nærheden af Frederikssund og vandrer nordpå imod Kattegat inden gydningen.

Skrubberne gyder formodentligt i fjordens nordlige del eller helt uden for fjorden. Nogle skrubber vender endda tilbage til fjorden efter gydeperioden. En mindre andel af skrubberne gyder måske i Roskilde Fjord, eller de dropper gydningen enkelte år og bliver i fjorden i gydeperioden. Læs mere om skrubbens livsstrategier.

Resultaterne er især interessante i forhold til fiskeriet uden for Roskilde Fjord, vores fremtidige forvaltning af gydeområder, samt vores opfattelse af, hvor fiskene i fjorden egentligt kommer fra.

Pighvarren og skrubbens gyder på forskellige tidspunkter i Danmark. De fleste skrubbebestande gyder i foråret omkring marts og april, mens pighvarren gyder senere på året, oftest fra maj til august.



T.v.: En skrubbe får indopereret en lille transmitter (sender). Transmitterens signal kan opfanges på lytteposter i Roskilde Fjord, når en mærket fisk passerer en lyttepost. T.h.: Ny-opereret skrubbe med en indopereret transmitter på et målebræt. Fisken er samtidigt blevet mærket med et gult mærke nær haleroden, så den kan identificeres, hvis den genfanges. Bemærk at

målebrættet er baseret på halve centimeter. Fotos: Mads Christoffersen.

Tidligere fik pighvarrer ikke levedygtigt afkom i Roskilde Fjord

Der findes en naturlig bestand af skrubber i Roskilde Fjord, mens pighvarrerne stammer fra tidligere fiskeudsætninger. Ved udsætningerne brugte man en stamme af pighvarrer fra Nordsøen. Efterfølgende var der mange lokale genfangster af de udsatte pighvarrer i Roskilde Fjord, hvor man også kunne se, at fiskene voksede godt. Der er dog meget, der tyder på, at pighvarrerne i fjorden ikke producerede levedygtigt afkom, da ingen fiskere fangede pighvarreyngel i årene efter. Derfor ophørte fiskeriet efter pighvarrer i Roskilde Fjord for nogle år siden.

De manglende pighvarreyngel kan måske skyldes, at stammen af udsatte pighvarrer kom fra Nordsøen. Fiskene var derfor bedst tilpassede en saltholdighed på 30-35 ‰ i Nordsøen i modsætning til saltholdighederne på 5-20‰ i Roskilde Fjord. Det er sandsynligt, at befrugtede æg fra de udsatte pighvarrer havde svært ved at overleve på grund af den lave saltholdighed i den sydlige del af Roskilde Fjord. Andre faktorer end saltholdighed kan også have påvirket overlevelsen hos de unge pighvarrer.

Det forventes, at pighvarreudsætningerne genoptages i Roskilde Fjord, men fremover skal der anvendes moderfisk fra Østersøen. Pighvarrer fra Østersøen er bedre tilpassede den lave saltholdighed, som findes i Roskilde Fjord. Det forudsætter dog, at de udsatte pighvarrer overlever i mange år og opnår en størrelse, hvor de bliver kønsmodne og kan gyde.

Jesper Simonsen, landsformanden for DAFF og kasserer hos Gershøj Fritidsfiskerforening glæder sig over udsigten til pighvarreudsætning genoptages i fjorden. *"Vi (red. Gershøj Fritidsfiskerforening) var involveret i de tidligere pighvarreudsætninger i fjorden, hvor vi så, at fiskene voksede ind i fiskeriet. Vi ved jo, at der er masser af føde for pighvarrene i fjorden, så det bliver spændende at se, om det samme sker de kommende år, og om fiskene denne gang formår at producere levedygtigt afkom. Lige nu er pighvarrene fredet hele året indtil 1. juli 2024, men hvis der kommer en udsætning, for eksempel til næste år, så vil det give mening at få forlænget fredningsperioden med 4 år, så fiskene har mulighed for at gyde og producere pighvarreyngel. Det skal ske, før de udsatte fisk bliver fanget. Ud over en totalfredning de kommende år bør man også overveje at hæve mindstemålet til mindst 40 cm i fjorden, så fiskene får mulighed for at gyde. Vi tror, det vil bidrage til at sikre et godt fiskeri for vores medlemmer og andre fiskere ved fjorden".*

Tak

DTU Aqua takker alle frivillige fiskere og tilhørende foreninger, som deltager i projekterne, herunder:



Dansk Amatørfiskeriforening (DAFF)

Kreds 1 – Dansk Amatørfiskeriforening Bornholm til fangst af pighvarrer, herunder Torben Larsen, Per Jørgensen, Jan Jørgensen og Mikael Voss.

Kreds 2 – Gershøj Fiskeriforening og Frederikssund

Fritidsfiskerforening, herunder Leif Henriksen, Arthur Sørensen, Niels Winther, Jesper Simonsen, Jørgen Junker og Frede Damsø.



Roskilde og Omegns Lystfisker Klub (ROLK) og Foreningen til ophjælpning af fiskeriet i Roskilde Fjord, herunder Uffe Clemmensen, Kim L. Jørgensen, Jonn Poulsen og Tore

Svensden.

Læs mere om

- Pighvarrer og deres biologi
- Skrubber og deres biologi
- Den akustiske mærkning i Roskilde Fjord i 2017
- Første udsætning af lokale pighvarreyngel i 2020



INDSTILLINGER FOR COOKIES

- Anden udsætning af lokale pighvarreyngel i 2021

Af Mette K. Schiønning og Jon C. Svendsen, DTU Aqua. Institut for
Akvatiske Ressourcer

https://www.fiskepleje.dk/nyheder/nyhed?id=88c024ee-fc0a-4bf7-a399-88417cccec3b&utm_source=newsletter&utm_media=mail&utm_campaign=

20 SEPTEMBER 2022